

Till Ålands lagting

Utkast 25 januari 2024 - remiss

Miljöskadeavgifter

Huvudsakligt innehåll

Landskapsregeringen föreslår en blankettlag om att rikets lag om miljöskadefonden ska tillämpas på Åland till de delar det är Ålands lagstiftningsbehörighet. Att uppbära miljöskadeavgifter från verksamheter som medför risk för förorening av miljön är Ålands behörighet. Även att besluta om systemet för ersättning för miljöskador är Ålands behörighet, däremot är det system som finns i rikslagen rikets behörighet. Landskapsregeringen bedömer att ett gemensamt system med riket är det bästa alternativet för Åland.

Avsikten är att så långt som möjligt samordna det åländska systemet med rikets system, vilket även framgår av rikslagen och propositionen att riksmyndigheterna önskar. En överenskommelseförordning planeras för att överföra myndighetsuppgifterna inom Ålands behörighet till de riksmyndigheter som sköter dessa uppgifter i riket.

Landskapslagen borde träda i kraft den 1 januari 2025, dvs. samtidigt som rikets lag om miljöskadefonden träder i kraft.

INNEHÅLL	
Huvudsakligt innehåll	1
Allmän motivering	3
1. Bakgrund	3
1.1 Rikslagen om miljöskadefonden	3
2. Gällande bestämmelser	4
3. Lagstiftningsbehörigheten	4
4. Övervägande och förslag	5
5. Förslagets verkningar	6
6. Beredning av ärendet	6
Detaljmotivering	7
Landskapslag om tillämpning av lagen om miljöskadefonden	7
Lagtext	10
L A N D S K A P S L A G om tillämpning av lagen om miljöskadefonden	10

Allmän motivering

1. Bakgrund

Åländska vatten utgör en stor del av Finlands totala vattenareal. Den livliga fartygstrafiken genom åländska östersjövatten gör Åland särskilt sårbart vid eventuella olje- eller kemikalieutsläppssituationer, vilket i värsta fall kan leda till mycket omfattande och allvarliga föroreningar av miljön, såväl på Åland som i riket. Det är därför av stor vikt att ansvariga myndigheter i landskapet och i riket samarbetar och samordnar sitt beredskapsarbete och upprätthåller en god olycksberedskap. De flesta miljöskador, speciellt till havs, är gränsoverskridande, varvid hanteringen av miljöskador är ett gemensamt ansvar för Åland och riket.

1.1 Rikslagen om miljöskadefonden

Lagstiftningen om ersättning för miljöskador ändras i riket den 1 januari 2025 då lagen om miljöskadefonden (FFS 1262/2022) träder i kraft samtidigt som lagen om oljeskyddsfonden (FFS 1406/2004) och lagen om miljöskadeförsäkring (FFS 81/1998) upphävs. Oljeskyddsfonden finansieras genom oljeskyddsavgifter för olja som importerats till eller som transporterats genom Finland enligt lagen om oljeskyddsfonden. Enligt lagen om miljöskadeförsäkring ska privaträttsliga sammanslutningar vilkas verksamhet är förenad med väsentlig risk för miljöskada eller vilkas verksamhet generellt medför olägenheter för miljön ha en försäkring med tanke på skada som är ersättningsgill enligt den lagen. Enligt lagen är det närings-, trafik- och miljöcentralen som är tillsynsmyndighet och någon åländsk myndighet nämns inte.

Genom lagen om miljöskadefonden genomförs det ekonomiska ansvaret för den som orsakat skadan effektivare än tidigare, eftersom kostnaderna för bekämpningen av eventuella skador genom skyldigheten att betala miljöskadeavgift kollektivt allokteras till utövare av sådan verksamhet som orsakar en risk för förorening av miljön.

Den nya miljöskadefonden ska finansieras genom miljöskadeavgifter från dem som bedriver sådan verksamhet som medför risk för förorening av miljön genom årliga miljöskadeavgifter eller genom miljöskadeavgifter av engångsnatur. Avgiftsskyldigheten gäller inte för verksamheter på Åland.

Ur fonden betalas ersättning för kostnaderna för bekämpning av miljöförorening och återställande av förorenad miljö samt för skador som orsakats, då ersättning inte kan tas ut av den egentliga ansvariga parten till exempel på grund av insolvens eller för att det inte har kunnat utredas vem som är den ansvariga parten. En skadelidande har även rätt till ersättning ur miljöskadefonden för skada som orsakats på Åland.

Till myndigheter betalas ersättning för kostnader för bekämpning och återställande. Myndigheter har motsvarande rätt till ersättning ur miljöskadefonden för kostnader för bekämpning och återställande som orsakats på Åland.

Dessutom kan ur fonden inom ramen för ett anslag som överförts från statsbudgeten beviljas understöd för att delvis täcka kostnaderna för anskaffning av materiel för bekämpning av miljöskador inom räddningsverksamheten även för landskapsregeringen och åländska kommuner.

Lagen innehåller även bestämmelser om skötseln av miljöskadefonden.

Propositionen RP 183/2022 om lagen om miljöskadefonden bereddes av miljöministeriet i nära samarbete med landskapsregeringen. Det goda samarbetet framkommer på många ställen i propositionen med redogörelser för åländsk lagstiftning och åländska förhållanden.

Den skadelidandes rätt till ersättning ur miljöskadefonden för skada som orsakats på Åland, på samma sätt som i riket, motiveras med att rätten till ersättning ur fonden och innehållet i de skador som ersätts inte ska vara

beroende av var i landet skadan har orsakats. På sidan 149 i RP 183/2022 anges även ”I de föreslagna bestämmelserna kopplas skador som ersätts ur fonden inte till hemorten för aktörer som är regionalt avgiftsskyldiga. Detta skulle strida mot jämlikhetsprincipen och diskrimineringsförbudet i 6 § i grundlagen. Detsamma gäller en modell där landskapet Åland skulle lämnas utanför lagens tillämpningsområde på grund av att ersättningsrätt och avgiftsskyldighet inte möts geografiskt sett.”

Vidare motiveras på sidorna 149 och 150 möjligheten att enligt rikslagen ge ersättning och stöd till Åland med ”Det är viktigt att den föreslagna lagen tillämpas på Åland för att främja och trygga tillgodoseendet av de grundläggande miljörelaterade rättigheterna enligt grundlagens 20 § och det allmännas skyldighet att främja befolkningens hälsa enligt grundlagens 19 § 3 mom. Den livliga fartygstrafiken i Finska viken och på Östersjön gör Åland särskilt sårbart vid eventuella utsläpp av olja eller andra kemikalier till sjöss. Sådana utsläpp kan i värsta fall orsaka mycket omfattande och allvarlig förorening av miljön.”

2. Gällande bestämmelser

De båda rikslagarna som upphävs, lagen om oljeskyddsfonden och lagen om miljöskadeförsäkring, är inom rikets behörighet och särskilt den förstnämnda har haft stor betydelse för Ålands miljöskydd genom att landskapsregeringen har fått ersättning från oljeskyddsfonden.

Gällande landskapslagstiftning innehåller inte några bestämmelser om ersättning i andra hand, men enligt 33 § i landskapslagen (2008:124) om miljöskydd kan tillsynsmyndigheten Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet, nedan ÅMHM, som subsidiär aktör ingripa vid fara. Om verksamhet eller anläggning innebär betydande fara för negativ miljöpåverkan eller allvarlig olägenhet kan, om den ansvarige inte omedelbart kan åläggas vidta rättelse, tillsynsmyndighet på landskapets bekostnad avhjälpa faran. Kostnaderna härför ska, om faran beror på försummelse från verksamhetsutövarens sida, återkrävas av denna.

Kommunerna på Åland ansvarar för ordnandet av räddningsväsendet i landskapet enligt räddningslagen (2006:106) för landskapet Åland. Landskapsregeringen och räddningsväsendet har enligt 4 § 3 mom. i landskapslagen (1977:16) om bekämpande av oljeskador och 10 kap. 57 § 8—10 punkterna i räddningslagen för landskapet Åland kommit överens om landskapsregeringens och räddningsväsendets uppgifter och ansvar vid bekämpningen av oljeskador på land och till sjöss.

3. Lagstiftningsbehörigheten

Åland har lagstiftningsbehörighet för natur- och miljövård enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen (1991:71) för Åland. Ålandsdelegationen har i ett utlåtande den 5 maj 2022 till miljöministeriet om ett utkast till en regeringsproposition med förslag till en lag om miljöskadefonden angett ”Med beaktande av lagens syfte, att skattskyldigheten åläggs dem som bedriver verksamhet som medför risk för förorening av miljön, att de uppburna medlen inte går direkt till staten, utan till en fond som står utanför budgeten ur vilken det betalas ersättning förorsakade av miljöförorening samt bestämmelserna om vilka skador och kostnader som ersätts anser Ålandsdelegationen sammantaget att den föreslagna miljöskadeavgiften med avseende på behörighetsfördelningen i självstyrelselagen främst är att hänföra till rättsområdet natur- och miljövård, och således till landskapets behörighet enligt självstyrelselagens 18 § 10 punkt.”

Vidare anger Ålandsdelegationen ”Detta innebär att för att det ska vara möjligt att uppbära miljöskadeavgifter för verksamheter som bedrivs på

Åland bör därom finnas bestämmelser i landskapslagstiftningen. Lagtinget kan härvid t.ex. genom en blankettlag göra rikslagen gällande i landskapet.”

I utlåtandet konstaterar Ålandsdelegationen också ”att skadeståndslagstiftningen är att hänföra till de privaträttsliga angelägenheter som avses i 27 § 41 punkten i självstyrelselagen och hör som sådan till rikets kompetensområde. Ansluter sig en privaträttslig angelägenhet emellertid direkt till ett rättsområde som faller inom landskapets behörighet utgör frågan en landskapsangelägenhet. I detta fall rör rätten till ersättning och skyldigheten att betala ersättning skador som orsakats miljön, och hänför sig således till natur och miljövård och därmed till landskapets behörighet.”

Miljöministeriet har informerat om ett juridiskt sakkunnigutlåtande från professor Olli Mäenpää daterat den 18 maj 2022 om utkastet till en proposition med förslag till lag om miljöskadefond. I utlåtandet anger han ”Lagutkastet har således i synnerhet i fråga om regleringen av miljöskadeavgiften ett innehållsmässigt tämligen nära samband med miljöskyddet, i fråga om vilket landskapet enligt självstyrelselagen har lagstiftningsbehörighet. Det organisatoriska sambandet mellan bestämmelserna om betalningsskyldighet och miljöskyddet framhävs av att betalningsskyldigheten gäller verksamhetsutövare som medför risk för miljöförorening och avsikten är att de medel som samlats in genom avgifter ska användas för ersättning av miljöskador. Även dessa regleringar kan i första hand anses gälla miljöfrågor. Lagstiftningsbehörigheten i fråga om lagutkastet, särskilt i ärenden som gäller miljöskadeavgift, hör enligt 18 § 10 punkten i självstyrelselagen till landskapet”. Vidare anger han ”Med stöd av 27 § 3 punkten i självstyrelselagen hör bestämmelserna om inrättande, ordningsform och förvaltning av miljöskadefonden till rikets lagstiftningsbehörighet.”

Landskapsregeringen gör i likhet med Ålandsdelegationen och professor Olli Mäenpää bedömningen att regleringen av miljöskadeavgifter i rikslagen är att hänföra till natur- och miljövård och därmed Ålands behörighet med stöd av 18 § 10 punkten i självstyrelselagen. Regleringen berör även näringsverksamhet vilket är Ålands behörighet enligt 18 § 22 punkten i självstyrelselagen. Bestämmelserna om förvaltning av miljöskadefonden berör däremot statsmyndigheternas organisation och verksamhet och är därmed rikets behörighet med stöd av 27 § 3 punkten i självstyrelselagen. Även bestämmelserna i 20 § i lagen om miljöskadefonden om understöd för anskaffning av bekämpningsmedel är rikets behörighet med stöd av bl.a. 27 § 3 punkten i självstyrelselagen.

Ersättningsystem för miljöskador kan åtminstone delvis hänföras till natur och miljövård och därmed Ålands behörighet. Samtidigt finns det inte hinder för att ersättning till Åland kan betalas ut enligt rikslagstiftning inom ett område som hör till Ålands lagstiftningsbehörigt. I 13 § i lagen om miljöskadefonden anges att den skadelidande har motsvarande rätt till ersättning ur miljöskadefonden för skada som orsakats i landskapet Åland. I 15 § i lagen om miljöskadefonden finns en liknande bestämmelse som anger att myndigheter har motsvarande rätt till ersättning ur miljöskadefonden för kostnader för bekämpning och återställande som orsakats i landskapet Åland.

Landskapsregeringen anser att det är mest ändamålsenligt att de medel som influtit från miljöskadeavgifter enligt den föreslagna lagen ska betalas till miljöskadefonden under miljöministeriet och därmed skulle det vara ersättningsbestämmelserna i rikslagstiftningen som blir tillämplig för eventuella ersättningar till Åland. Avsikten är att det ska genomföras i en planerad överenskommelseförordning.

4. Övervägande och förslag

Landskapsregeringen anser att det är viktigt att miljöskador som uppstår på Åland, särskilt i åländska vatten, kan ersättas även om den ansvariga inte står

för ersättningen. Det nationella ersättningssystemet från oljeskadefonden har varit mycket värdefullt för Åland och när systemet nu läggs om och utvidgas i riket är det motiverat att Åland ansluter till det nya systemet. Enligt rikslagen kan skador och myndighetskostnader ersättas även på Åland. Till de delar av systemet som är Ålands behörighet föreslår landskapsregeringen därför en blankettlag.

Avgiftsmyndighets förvaltningsuppgifter föreslås i lagen att skötas av ÅMHHM men uppgifterna avses överföras genom en överenskommelseförordning till den riksmyndighet som sköter motsvarande uppgifter i riket, dvs närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten.

5. Förslagets verkningar

Genom förslaget ges Åland bättre förutsättningar till ersättning i andra hand för miljöskador. Det gemensamma systemet med riket ger även förutsättningar för ett välfungerande samarbete för ersättande av miljöskador.

Förslaget innebär att ett antal verksamhetsutövare ska betala en miljöskadeavgift. Enligt en uppskattning från ÅMHHM beräknas det omfatta omkring 140 verksamheter. Den totala inbetalningen från engångsavgifter uppskattas till omkring 30.000 euro och summan för de årliga miljöskadeavgifterna till omkring 15.000 euro. I de fall verksamhetsutövare har betalat en miljöskadeförsäkring enligt lagen om miljöskadeförsäkring uteblir den kostnaden. Det är inte känt hur många verksamhetsutövare som betalat försäkringen och till vilket totalbelopp.

Förslaget innebär ett visst merarbete för myndigheter. Avgiftsmyndigheten ska fakturera verksamhetsutövare och upprätthålla informationen i uppgiftssystemet för miljöskadeuppgifter. Enligt lagförslaget faller dessa uppgifter på ÅMHHM, men avsikten är att uppgifterna ska föras på närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten genom en överenskommelseförordning. Centralen har den funktionen i riket.

För uppbyggnaden av uppgiftssystem för miljöskadeavgifter krävs ett visst arbete från ÅMHHM. Lagförslaget innehåller inte några formkrav för uppgiftssystemet, men exempelvis dataskyddslagstiftningen måste uppfyllas. Ett mindre merarbete skulle även uppstå för ÅMHHM att informera närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten om de avgiftsskyldiga verksamheterna som finns på Åland. Förberedelser för ett sådant arbete har redan diskuterats mellan myndigheterna.

Löneutgifterna och övriga förvaltningsutgifter betalas ur miljöskadefonden enligt 23 § 4 mom. i lagen om miljöskadefonden, vilket enligt RP 183/2022 verkar gälla även för Åland.

Förslaget har positiva konsekvenser för miljön då skador som orsakats av verksamhetsutövare som inte kan betala för sig ändå kan ersättas. Förslaget bedöms inte ha konsekvenser för jämställdheten mellan könen eller för barn.

6. Beredning av ärendet

Ärendet har beretts som ett tjänstemannauppdrag vid lagberedningen i samarbete med miljöbyrån vid Ålands landskapsregering. Diskussioner har även förts med ÅMHHM och miljöministeriet. Lagförslaget har skickats på remiss till Ålands näringsliv, företagarna på Åland, Ålands fiskodlarförening, Ålands producentförbund, Ålands natur och miljö, miljöministeriet, närings-, trafik- och miljöcentral i Södra Österbotten och ÅMHHM.

Detaljmotivering

Landskapslag om tillämpning av lagen om miljöskadefonden

1 § *Tillämpningsområde.* Lagen är en blankettlag som gör rikets lag om miljöskadefonden tillämplig inom Ålands behörighet med de avvikelser som anges i lagen. Rikslagen ligger endast delvis inom Ålands behörighet. Bestämmelserna om miljöskadeavgifter i 2 kapitlet i rikslagen är inom Ålands behörighet. Bestämmelserna om inrättande, ordningsform och förvaltning av miljöskadefonden hör till rikets lagstiftningsbehörighet med stöd av 27 § 3 punkten i självstyrelselagen.

Landskapsregeringen bedömer att det är Ålands behörighet att besluta om vilket ersättningssystem som ska användas för de influtna miljöskadeavgifterna. Då det i rikslagen anges att motsvarande rätt till ersättning ur miljöskadefonden gäller för skada som orsakats på Åland och att myndigheter har motsvarande rätt till ersättning ur miljöskadefonden för kostnader för bekämpning och återställande som orsakats i landskapet Åland anser landskapsregeringen att den bästa lösningen är att medlen betalas till miljöskadefonden. Avsikten är att det skulle genomföras med en planerad överenskommelseförordning.

Ändringar i rikslagen ska tillämpas på Åland från det att de träder i kraft i riket.

2 § *Hänvisningar.* Lagen om miljöskadefonden innehåller ett antal hänvisningar till bestämmelser i annan rikslagstiftning. För de bestämmelser som ligger inom landskapets behörighet ska hänvisningen avse motsvarande bestämmelser i landskapslagstiftningen. Det gäller hänvisningarna i 9 § till miljöskyddslagen (FFS 527/2014) vilken motsvaras av landskapslagen om miljöskydd och till avfallslagen (FFS 646/2011) vilken tillämpas på Åland med stöd av landskapslagen (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag.

3 § *Förvaltningsmyndighet.* ÅMHM ska handha de förvaltningsuppgifter som enligt lagen om miljöskadefonden ankommer på avgiftsmyndigheten. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten är avgiftsmyndigheten enligt rikslagen. Avgiftsmyndigheten

- ska underrättas av verksamhetsutövaren om att ny eller ändrad verksamhet inleds (8 § 1 mom.),
- ska så snart som möjligt, dock senast före utgången av året, i datasystemet för miljövärdsinformation registrera de uppgifter om ny eller ändrad verksamhet som verksamhetsutövaren lämnat (8 § 2 mom.),
- ska göra en registeranteckning om att verksamheten upphört i datasystemet för miljövärdsinformation så snart som möjligt efter att ha fått anmälan, dock senast före utgången av året (9 § 1 mom.),
- påför den årliga miljöskadeavgiften och miljöskadeavgiften av engångsnatur (10 §),
- bestämmer vid vilken tidpunkt miljöskadeavgiften förfaller till betalning, dock tidigast den sista dagen i april året efter det år då verksamheten inleds eller ändras och senast före utgången av det året (11 §),
- ska sända avgiftsbeslutet till den avgiftsskyldiga senast 30 dagar före förfallodagen (11 §) och
- ska för varje avgiftsskyldig verksamhetsutövare i datasystemet för miljövärdsinformation registrera
  - 1) grunderna för hur miljöskadeavgiften bestäms och avgiftens storlek samt uppgift om huruvida de eventuellt har ändrats till följd av begäran om omprövning eller ändringssökande,

- 2) tidpunkten då skyldigheten att betala miljöskadeavgift inträdde och upphörde,
- 3) andra än 1 och 2 punkten avsedda uppgifter som är nödvändiga i anslutning till skyldigheten att betala miljöskadeavgift och fullgörandet av denna skyldighet, (32 §).

Avsikten är att uppgifterna som genom den föreslagna lagen ankommer på ÅMHH ska föras över på närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten genom en överenskommelseförordning. I 4 § finns anpassningsbestämmelser om datasystemet för miljövärdsinformation.

4 § *Uppgiftssystem för miljöskadeavgifter.* Lagen om miljöskadefonden innehåller flera bestämmelser om datasystemet för miljövärdsinformation. Då det i den åländska miljölagstiftningen inte finns bestämmelser om ett datasystem för miljövärdsinformation behövs en Ålandsanpassning.

Enligt 8 § i lagen om miljöskadefonden är den som vid ingången av året har varit antecknad i datasystemet för miljövärdsinformation som ansvarig verksamhetsutövare för den verksamhet som omfattas av betalningsskyldigheten skyldig att betala miljöskadeavgift. Som nämns ovan i motiveringen av 3 § ska avgiftsmyndigheten i datasystemet för miljövärdsinformation enligt 8 § registrera uppgifter om ny eller ändrad verksamhet och enligt 9 § göra en registeranteckning om en verksamhet upphört samt göra registreringarna enligt 32 §. Dessutom har miljöskadefondens styrelse enligt 32 § rätt att avgiftsfritt ur datasystemet för miljövärdsinformation få de uppgifter och det utifrån uppgifterna sammanställda datamaterial som är nödvändiga för skötseln av styrelsens lagstadgade uppgifter.

De verksamheter som räknas upp i bilaga 1 och 2 till lagen om miljöskadefonden är prövningspliktiga enligt landskapslagen om miljöskydd och ÅMHH har i sitt ärendehanteringssystem uppgifter om verksamheterna på Åland. Därför ska med datasystemet för miljövärdsinformation på Åland avses ett uppgiftssystem för miljöskadeavgifter. Det ska bestå av uppgifter om verksamheter på Åland enligt bilaga 1 och 2 till lagen om miljöskadefonden. ÅMHH förvaltar uppgiftssystemet för miljöskadeavgifter. Om det fattas beslut om den planerade överenskommelseförordningen kommer troligen det huvudsakliga arbetet i uppgiftssystemet för miljöskadeavgifter att föras över på närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten. Centralen kommer då fortlöpande att behöva få uppgifter om de åländska verksamheterna från ÅMHH. Inledningsvis kommer uppgiftssystemet troligen att vara relativt enkelt ordnat men kan eventuellt utvecklas i samarbete mellan myndigheterna.

5 § *Undantag.* I 6 § i lagen om miljöskadefonden anges att statliga ämbetsverk eller inrättningar eller statliga affärsverk undantas från skyldigheten att betala miljöskadeavgift. Som motivering till undantaget anges att de inte kan gå i konkurs. Samma sak gäller för landskapsförvaltningen och landskapets affärsverk, varför även de undantas från skyldigheten att betala miljöskadeavgift.

6 § *Rättelseyrkande.* I 31 § i lagen om miljöskadefonden finns bestämmelser om omprövning av beslut om miljöskadeavgift. Där hänvisas till rikets förvaltningslags bestämmelser om omprövning. Förvaltningslagen (2008:9) för landskapet Åland innehåller inte bestämmelser om omprövning. Sådana bestämmelser behövs i den föreslagna lagen då avsikten är att överföra avgiftsmyndighetens uppgifter till närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten i en överenskommelseförordning.

Förfarandet kallas i paragrafen rättelseyrkande då den termen används i den åländska förvaltningslagen. Ett rättelseyrkande kan endast lämnas av sakägare och ska framställas skriftligen. ÅMHH prövar endast de krav som

har framställts i rättelseyrkandet. Om ett beslut inte har tillkommit på rätt sätt eller om det innehåller uppenbara felaktigheter kan myndigheten ta upp ärendet på nytt. Möjligheten att begära rättelse av ett beslut är ett förvaltningsförfarande som föregår ett besvär till förvaltningsdomstolen. Endast de beslut som fattats med anledning av ett rättelseyrkande kan överklagas till förvaltningsdomstolen.

7 § *Besvärshandläggning*. Enligt 27 § 23 punkten i självstyrelselagen har riket lagstiftningsbehörighet inom rättsområdet för rättsskipning med beaktande av bl.a. vad som föreskrivs i 25 § om förvaltningsrättsskipning i självstyrelselagen. I förevarande fall innebär detta att ÅMHM:s beslut överklagas hos Ålands förvaltningsdomstol. Besvärshandläggningarna i självstyrelselagen gäller oavsett om besvärshandläggningarna tas in i en blankettlag eller inte. Paragrafen har intagits i informativt syfte.

8 § *Landskapsförordning*. Lagen om miljöskadefonden innehåller för närvarande två förordningsbemyndiganden. Enligt 17 § utfärdas genom förordning närmare bestämmelser om innehållet i ansökan och om de utredningar som krävs för behandlingen av ansökan. Det andra förordningsbemyndigandet finns i 20 § om understöd för anskaffning av bekämpningsmateriel. Inget av förordningsbemyndigandena är inom Ålands behörighet.

9 § *Ikraftträdande*. Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt. I enlighet med 20 § 2 mom. i självstyrelselagen föreslås därför att datumet för ikraftträdande lämnas öppet för landskapsregeringen att fatta beslut om. Lagen borde träda i kraft samtidigt som rikets lag om miljöskadefonden, dvs. den 1 januari 2025. Det är även önskvärt att en planerad överenskommelseförordning skulle kunna träda i kraft samtidigt.

Lagtext

Landskapsregeringen föreslår att följande lag antas.

L A N D S K A P S L A G **om tillämpning av lagen om miljöskadefonden**

I enlighet med lagtingets beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Lagen om miljöskadefonden (FFS 1262/2022) ska inom Ålands behörighet tillämpas på Åland med nedan angivna avvikelser.

Ändringar i lagen om miljöskadefonden ska tillämpas på Åland från det att de träder i kraft i riket.

2 §

Hänvisningar

Inom landskapets behörighet ska med

1) miljöskyddslagen (FFS 527/2014) avses landskapslagen (2008:124) om miljöskydd och

2) avfallslagen (FFS 646/2011) avses landskapslagen (2018:83) om tillämpning av rikets avfallslag.

3 §

Förvaltningsmyndighet

De förvaltningsuppgifter som enligt lagen om miljöskadefonden ankommer på avgiftsmyndigheten ska handhas av Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

4 §

Uppgiftssystem för miljöskadeavgifter

Med datasystemet för miljövärdsinformation avses på Åland ett uppgiftssystem för miljöskadeavgifter. Uppgiftssystemet för miljöskadeavgifter består av uppgifter om verksamheter på Åland enligt bilaga 1 och 2 till lagen om miljöskadefonden. Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet förvaltar uppgiftssystemet för miljöskadeavgifter.

5 §

Undantag

Undantaget i 6 § 3 mom. i lagen om miljöskadefonden från att betala miljöskadeavgift gäller även för landskapsförvaltningen och landskapets affärsverk.

6 §

Rättelseyrkande

En sakägare som är missnöjd med ett beslut som Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet har fattat med stöd av denna lag kan inom 30 dagar, räknat från beslutsdagen, skriftligen begära rättelse hos Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet. Ett rättelseyrkande ska behandlas utan dröjsmål.

7 §

Besvärbestämmelser

Besvär över ett beslut som Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet fattat enligt denna lag med anledning av ett rättelseyrkande får anföras i enlighet

med vad som sägs i 19 § i landskapslagen (2007:115) om Ålands miljö- och hälsoskyddsmyndighet.

8 §

Landskapsförordning

Landskapsregeringen kan inom landskapets behörighet genom landskapsförordning besluta att författningar som utfärdats med stöd av lagen om miljöskadefonden ska tillämpas på Åland oförändrade eller med de ändringar landskapsregeringen föreskriver.

9 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den

Mariehamn den

L a n t r å d

Föredragande minister